

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . 6 kor — fil.	Félévre . 9 kor — fil.
Negyedévre 3 kor — fil.	Negyedévre 4 kor 50 fil.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főtér Biedermann-palota földszint,
az udvarban hátul.

A szegény ember butorai.

Tegnapi távirati hírünket a mely arról szólt, hogy Plósz igazságügyminiszter törvényjavaslatot készít, mely szerint a házi butorokat nem lehet lefoglalni, vagy elárverezni egyes fővárosi lapok megerősítették.

Már ez a tény remélni enged, hogy a dolog komoly és hogy valóban dolgoznak az igazságügyminisztériumban ilyenforma törvényjavaslaton. S ha ezt a jogosultságot, a remény megerősítését vesszük alapul, az öröm és bizalom kezd bevonulni a legszegényebb néposztály körébe.

Első pillanatban szinte hihetetlennek látszott a hír. Hát van valaki és kormányzati férfit, akinek eszébe jut, hogy a depraváció, amely éppen a legszegényebb néposztályt súlytja, ilyen hatalmas módon enyhüljön? Kormányzati férfit, aki gondoskodik eszközökről, amelyek alkalmasak arra, hogy a célt el is lehessen érni.

Olyan szép ez a remény,

hogy nem merünk egyszerűen eltávozni tőle. Van, aki nem olyan nyájnak tartja a népet, amelyet csak nyírni lehet, hanem arra is van ideje és kedve gondolni, hogy annak a szegény zaklatott népnek valami előnye és kedvezménye legyen. Arra is van ideje és kedve gondolni, hogy valamilye legyen a népnek, amelyhez senkinek hozzányulnia nem szabad, mert ez a valami olyas dolog, ami nélkül ember meg nem lehet, hacsak nem akar az állathoz hasonlítani, amely odújában meghuzódik és a bőrén kívül nincs egyebe, ami megvédje az idő viszontagságai elől.

Ez volna a szegény embernek valami hitbizomány féle védelme, mely szent és sérthetetlen. Mert igaz, hogy a törvény kiterjedne általában mindenkire: gazdagra, szegényre egyaránt. De legelső sorban kiterjed védelem gyanánt a szegény emberre, akinek butorain kívül, melyeket kinosan, küzdelemmel, keserves módon szerzett meg, semmi egyebe sincs. A gazdag megfizeti adóját, tartozását,

mert a késedelem kamatokat jelent számára, amelyet megfizetni sajnál. De a szegény embernek bizony a régi rendszer szerint kihuzzák a feje alól azt a pár darab puha vánkost s bizony nem igen lehetett vele törődni, hát nem is bánták, ha azután igénybe veszi a régi magyar közmondást, hogy minden bokor szállást ad, vagy ha ezzel nem akar élni, ha neki is megy a falnak.

De ha ezt a tervet az igazságügyminiszter végrehajtja, van arra is kilátás, hogy ő a szegény ember védelmében még tovább is megy s gondolni fog arra, hogy a köznyomór és inség más eszközökkel is enyhíttessék.

Dicséretes törekvés lesz.

A kínai bonyodalom.

— Távirati tudósítás. —

Berlin, szeptember 11. Politikai körökben a helyzetet kissé pesszimistákusán kezdik megítélni. Az addigi fenhéjjárást józanabb hang váltja fel. A lapok sejtetni engedik, hogy

Miért szeresse?

Irta: Vértessy Gyula.

A tekintetes asszonynak megint napja volt. És ilyenkor minden élőlénynek tanácsos eltakarodni a közeléből. Szegény férje is máskor egyszerűen vette a kalapját és otthagya szó nélkül.

Csak hogy most nem megy ám oly könnyen. Mióta a szél megütötte az egyik lábát, azóta bajt okoz neki a gyors elvonulás. De még a lassu is. Most is örül, hogy a kertbe valahogy nagynehezen kimene-külhetett.

Nagyot szitt a tiszta friss levegőből s nyugodtan letelepedett az orgonafák alá, illatos lugasba.

A sűrű virágu lila kocsányokon a napsugár szinte megtört cseppekben permetezett keresztül — az árnyas lugas földjét csak úgy meghintette aranyos petytyekkel. Fehér lepkék is kezdtek már szállodálni, méhek is zümmögtek, a földön meg apró, fényes hátú bogárkák szaladoztak. Az égen alig uszott egy-két báránnyelű, világos, tiszta, halványkék színű volt — olyan fehérbejászó kék, a minő az első meleg tavaszi napokban szokott lenni.

A sűrű bokrok fiatal, átlátszó zöld hajtásain meg sem mozdultak az üdén ki-

pattant levelek, a buján nőtt fü bársonyos szőnyege csak néha néha lebbent meg nagy hullámvonalban, a mint a szellőcske megérintette.

Végtelen csendes, kibékítő hangulatu, nyárba hajló kedves tavaszi nap volt.

Itt a kert nyugalmas csendességében pompásan érezte magát a beteg ember.

— Hála Istennek, — gondolta magában — csak hogy nem hallja már a felesége veszekedését. Hiszen nem rossz asszony, a javát akarja, de iszonyu természetű. És micsoda fogalmai vannak. De micsoda fogalmai.

A széles, sárga arcon egy pillanatra mosoly vonult át, hanem nem sokáig tart az a mosolygás.

A kertajtót nagy robajjal kicsapta valaki. Ez bizonyosan a felesége lesz, ha úgy teszi magát, mint aludnék, talán csak nem költi fel.

— Ah, hát aluszunk, különben ezt csináltad te, édes uram, egész életedben. Csak akkor voltál ébren, mikor mást virasztottál vagy a más dolgát őrizted. Hej, Géza, Géza, de nagy bolond is volt ez a te apád!

No ezt már nem lehet tovább hallgatni. Lassan felnyitja a szemét s szemrehányó hangon mondta:

— Ugyan Borcsa, de a gyerek előtt.

A „gyerek“, gömbölyű képű nagy kamasz sunyi módrá bámul az apjára. Hej, hogy fog ő most élvezni. Mert a gyereknek rémitő nagy gyönyörúsége ám hallgatni azt, hogy az anyja, hogy veszekszik az apjával. Ilyenkor ezek a ficzkók szinte tapsolni szeretnének.

Az apa észre is veszi a gyerek fakadó örömet és kérieli feleségét:

— Édesem, nézzed, csak legalább a fiut küldjük ki.

— Tapodtat sem. Akarom, hogy ő is végig hallgassa a dolgot. Hogy példát vegyen rólad, hogy úgy ne csináljon, mint te. Jer ide mellém fiacskám, ülj le.

Kastélyunk lehetne a falu közepén, a Deséry grófokat könnyű szerrel megvehettük volna a licitáczió, de az apád azt mondta, hogy nem tisztesség az ügyvédnek a maga kliense dolgát potom árért megvenni. Más azt mondta, hogy ostobaság meg nem venni. Én is azt mondtam. Most ott lakhatnánk a kastélyban. A hatalmas nagy parkban játszhatnál fiacskám, istállóban kis háttas lovad leane. Te meg — fordul oda szikrázó szemekkel a férjhez — te meg most, hogy ilyen sorsra jutottál — ott furdózhatsz valamelyik híres fürdőben — talán meg is gyógyulnál. De persze, ugye-

Németországnak a kínai kérdésben való magatartása komplikációkat idézhet elő Oroszországgal. A tárgyalások az orosz javaslat dolgában még nincsnek befejezve, annyi azonban már bizonyos, hogy Oroszország és Amerika már a legközelebbi napokban visszavonják csapataikat Pekingből. A német külügyi kormány tegnap óta élénk sürgönyváltásban van Salisbury angol miniszterelnökkel és nem valószínű, hogy Németország és Anglia közös eljárásban fognak megegyezni, mely Peking tartósabb megszállására fog vezetni.

London, szeptember 11. Salisbury lord még a héten visszatér Londonba és átvezi a külügyi hivatal vezetését. A „Standard“ azt mondja, hogy az orosz javaslat elfogadhatatlan ugyan, de az is baj, hogy eddig más javaslat még nem terjesztett a hatalmak elé, melyben különösen Németország részéről várnak újabb propositiókat.

London, szeptember 11. A „Daily Telegraph“ szerint a német kormány már válaszolt az orosz javaslatra. A német külügyi hivatal válaszában a többi között azt mondja, hogy: „Németországnak Kinában követett politikája nem azonos Oroszországgal“.

London, szeptember 11. A Reuter-ügynökség értesül: Li Hung-Csáng átnyújtotta a hatalmaknak a megbízóleveleket, a melyekkel kinevezték a meghatalmazottakat a béketárgyalásokhoz. E megbízólevelek valóságát, a melyek a császár udvartartásából származnak, aligha lehet kétségbevonni.

Washington, szeptember 11. Vutingfang kínai követ a külügyi hivatalnak császári ediktumot nyújtott át, a mely két héttel ezelőtt kelt és a melylyel Li Hung Csáng meghatalmaz-

tattott, hogy a viszályok eloszlításán működjék és belátása szerint bármiféle javaslatot tehessen, a nélkül, hogy a császárhoz kellene fordulnia. A megbízó levelet olyannak jelentik ki, a mely minden kifogást alkalmas eloszlítani arra nézve, hogy Li-Hung-Csáng a béketárgyalások vezetésére kellő képesítéssel bír.

Washington, szeptember 11. Chaffee tábornok jelenti Pekingből e hó 4-éről: A jelek szaporodnak arra nézve, hogy itt a diplomáciai összeköttetés hosszú ideig nem fog megújulni. Az orosz követség a legrövidebb idő alatt Tiencinbe megy. Bizonyosnak tartom, hogy a mig az idegen hadsereg Pekingben marad, a kínai kormány nem tér ide vissza. Ha ez a föltevés helyes, úgy követségünk nem intézhet el diplomáciai feladatokat. Véleményem az, hogy Pekinget csak táborul kellene használni a szövetséges hadsereg részére, mig a hatalmak más pontokon el nem helyezkednek.

Hongkong, szeptember 11. A rendezavarásoknál, a melyek itt és Kantonban a szombatról vasárnapra virradó éjjel előfordultak, négy embert megöltek és tíz embert megsebesítettek.

POLITIKAI HÍRKEK.

Tisza Kálmán beszámolója. Nagyáradról telegrafálják, hogy Tisza Kálmán szeptember 19-ikán tartja beszámolóját. Tisza Kálmán erről már értetítette a nagyváradi szabadelvű pártot, amely holnap ülést tart a fogadtatás dolgában.

Az ausztriai pártmozgalmak. A csehek körében már megindult a heves agitáció, pedig a választásokig még egyhamar nem jut el Ausztria. Az osztrák parlamenti

választási rend zavaros és egységtelen voltának következménye az, hogy egy-két hónapig is eltart, amíg a választásokat meg lehet kezdeni, maguk a választások pedig szintén egy teljes hónapot vesznek igénybe. Galiciában, Bukovinában és Dalmáciában a választások december 5-étől karácsonyig tartanak a 4. és 5. választókuriában, a többi kuriák számára ugyane tartományokban január 2-ika és 8-ika között lesznek a választások. A többi koronatarományokban a választások január 2-ika és 5-ike közt lesznek.

TÁRSAS ÉLET.

Kijátszott kalauz.

Két jó bsrát találkozik egymással a pályaudvaron.

Ó, ön olyan különösnek látszik. Mi történt önnel?

— Hagyja el, kérem, megeszi az embert a méreg.

— Ugyan? S mi dühösíti föl annyira?

— Képzeld. Itt lakom a szomszéd faluban s naponként négyszer teszem meg az utat ide és oda.

— Nos és nem tud szabadjegyhez jutni!

— Arról már letettem. — Bérletjegyem van.

— Szép. De még mindig nem mondta, mi dühösíti annyira?

— Éppen azt akarom. Egy vén kiszolgált katona a vonat kalauza s nem mulasztaná el egyeilen-egyszer sem, hogy a jegyem meg ne nézze.

— És ez önnek kellemetlen.

— Elképzeld. Huszonöt perczig tart az ut s ez alatt néha háromszor is föl kell mutatnom a jegyet. Éppen most is jelenetek volt a kalauzzal.

— Az kellemetlen. Tudja mit, tegyen úgy, mint Horace Vernet.

jobb most itt sántikálva, kinlódva, holmi nyomorult csúkeperekkel vesződni? Bezzeg henczeztünk, hogy nem szorultunk senkire. Hogy becsületes munkával akarsz eltartani bennünket s el is tartsz... hát jó, most csak elnyomorgunk — de mi lesz azután?

A férfi szomorúan feltekintett:

— Azután, ha meghaltam?

A nőnek ajkán volt a felelet, hogy igen, mi lesz azután, ha meghal. De mégis meggondolja s csak annyit mond:

Azután, ha majd beteg leszel, ha már nem bírsz majd dolgozni. Mit csinállok én azzal a három kis porontyval odabent, meg ezzel a nagy fiúval, a ki talán éppen akkor kerül az egyetemre koldustarisznysájjal. Mert oda kell kerülnie. A viczmáncsi Viczmáncsi név nem fajulhat el annyira, hogy egy Viczmáncsi mesterember legyen. Igen, a koldustarisznysága nem lesz üres, tele lesz göggel, becsületességgel, mint az apjád. Hacsak nem tanul a példából.

Mit tanulhatna az én példából?

— Azt, hogy mire viszi az embert az az ostoba becsületesség. Persze, hogy a kollégád, a Naláczy, az felvállalt mindent. Adott kölcsön husz perczentre is, letagadta, ha lefizették neki a tőkét, a kamatokat kétszeresen megvette, még az apjáról is lehuzta volna a bőrt is.

— És gazember volt...

Persze, hogy az. De ki meri a szemébe mondani, a mióta ötszáz holdas tanyája, két háza, meg az Isten tudja hány szőlője van. Senki. Mindenki örül, ha kezet foghat vele. Csak persze te komédiáztál vele is. El is szedte a peredet tisztára. Pedig ugye jó lenne most is jóban lenni vele. Megkapta a Deutsch csődöt. Vagyon kezelőnek megteszi Verdit, azt a tejfeles képű ujdonsült fiskálist, aki a leányának, annak a csuf himlőhelyes görbe hátú leánynak kurizál. El is veszi majd. Biztos százezer forint.

És persze, te okos, mikor házassodtál is, kikerestél engem, a legkoldusabb kisasszonyt. És azóta folyvást nyomorogtunk. Most itt vagyunk három gyermekkel, mint az ujjam egyedül; te maholnap...

— Bárcsak minél hamarabb.

— A nyakamba szedhetem őket, el-mehetünk koldulni.

A beteg ember előrehajlik s magához huzza a kis fiát. Puha, szőke haját végig simogatja s bágyadt fényű szemével szeretetteljesen néz rá: Ugy-e, kis fiam, te már akkorára nagy leszel, te leszel gyámoltója kis testvéreidnek és anyádnak? Ugy-e szeretni fogod őket is, mint engem?

A kis fiu egy darabig gondolkozva néz maga elé, mintha fontolgtaná,

hogy kimondja-e amit akar; de azután hamarosan részánja magát és szól gyerekes őszinteséggel. Az apjára a világot sem nézne, lesüti a szemét s úgy beszél:

— Szeretni? Magát, apa nem szeretem. Uj ruhát se tud venni, a cipőm is rongyos; fagyaltot még soha se ettem, nincs egy garasom se — nagyon szegények vagyunk. A mama azt mondja, koldusok vagyunk — meg azt is mondja, hogy maga az oka. Milyen jó is, akinek gazdag apja van: kocsin járhat, mindig új ruhában: a fehér nadrágjával leülhet a föbe, mert van odahaza másik; sok süteményt és mindennap fagyaltot ehetik. Iskolába se kell járni, otthon tanítják — milyen jó dolga is van. Magát, apa nem szeretem. Miért szeressem? Semmi sincs, ami jól esnék. És maga az oka, hogy nincs, se nekünk, se a mamának.

A szegény ember végignézi a gyermeket s először indulatos mozdulatot tesz, mintha el akarná magától lökni; hanem aztán leereszti a karját és nyugodtan mondja a feleségének:

— Látod, Borcsa, ennek már nem fog koldustarisznysága lógni az oldalán, gazdag embernek készül.

— Dehogy, csak okos embernek. Adná Isten, hogy el ne menne az esze, mig felnő.

— Mit tett?

— Nagyon egyszerű a dolog. Ő is naponkint többször utazott a páris versaillesi vonalon s tőle is minden untalan kérték a jegyet. Egyszer aztán gondolt egyet s odaragasztotta a jegyét a nadrágjára.

— A nadrágjára?

— Igen. De nem ám az elejére.

— És?

— És a mikor a kalauz megint a jegyét kérte, odamutatta neki a nadrágját. Attól kezdve aztán nyugodtan utazhatott.

VIDÉK.

Sertésvész Biharvármegyében. Mint tulkai tudósítónk írja, ott a sertésvész teljes erővel fellépett, ami tekintve, hogy az idei év gazdasági tekintetből egyáltalán nem volt kielégítő, Tulka község gazdaközönségére nézve rendkívüli nagy csapás. A szokott óvintézkedéseket megtették a hatóságok.

Baleset a vadászaton. Nagyszalontáról írja tudósítónk: Vargha Zoltán földbirtokos, takarékpénztári könyvelő vasárnap többemagával vadászni ment. Cserkészés közben az egyik vadász egy fogolyra lőtt s nem vette észre, hogy Vargha Zoltán a tengerivetés másik oldalán áll. A szétrepülő sörét hárcm helyen, kezén, lábán és vállán érte Varghát.

Léghajó Kecskeméten. A kecskeméti határban dolgozó munkások nem kis csodálkozására, pénteken reggel 7 órakor egy léghajó kezdett leereszkedni. A parasztok eleinte megrökönyödtek, de azután embersegesen közreműködtek, hogy a léghajó baj nélkül földre jusson. A léghajónak három katonatiszt utasa volt, akik Bécsből éjjel 2 órakor indultak el s akik 5 óra alatt jutottak el Kecskemétre, ahonnan hamarosan visszautaztak Bécsbe, magukkal vive a léghajót, amelynek súlya 3500 kilogramm volt.

A váczi fegyház megszökött rabjai.

— Saját tudósítónktól. —

A Rózsa Sándorok és Sobri Jóskák idejéről beszélgetnek most megrémülve a váczi és aszódvidéki lakosok. Rablás, betörés egymásután éri a szegénysorsu földmivesnépet, legujabban meg gyilkosság is történt. Az esetről tudósítónk a következőket jelenti:

Körülbelül egy hét előtt Vác városában hire terjedt, hogy *hat rab megszökött a fegyházból.*

A hír nem volt valótlán: a súlyos bűnnel terhelt rabok, a szigoruan őrzött fegyházból kitudtak menekülni és csak a szökés után egy-két órával vették észre a börtönőrök, hogy hat rab hiányzik.

Ez az időköz teljesen elégséges volt arra, hogy a gonosztevők elhagyják a város határát, a hol ha keresztüljutottak, biztos rejtekhelyül kínálkoztak számukra az itten

elterülő kállói, váczi, aszódi rengeteg erdőségek.

A megszökött rabok, miután szabadoknak érezték magukat, visszatértek régi mesterségükhöz. — Valósággal rettegésben tartják a környék népét, mely nem tud elég óvatos lenni a rablóbandával szemben. Rendszerint az éj leple alatt követik rablásaikat, de oly agyafurtsággal, kieszelten, hogy mire észreveszik a banda garázdálkodását, már nyomát se látják, bevették magukat valahova az erdőségekbe.

Három nap előtt Szirák faluból egy bérest küldött be a gazdája kocsin Vácra, akinek az utja a kállói erdőn vezetett keresztül.

A béres nem tért többé vissza, mikor pedig a kereségre indultak, megtalálták a kállói rengeteg közepén meggyilkolva, a tettesek a kocsit lovastól elrabolták.

A gyilkosság következtében állandóan csendőrjárat kutatja most az erdőségeket, de mindeddig nem kerítették meg a gyilkosokat.

Majdnem rosszul járt Billinger Albert nógrád-kállói lakos is, akinek valami pörös ügyben kellett Vácra bemennie. Hogy oda elérjen, keresztül kellett szelnie az utjában álló váczi erdőt.

Már benn volt az erdő mélyén, mikor a sűrűségből elébe ugrott négy férfi és pénzt követeltek tőle.

Billinger azt mondta, hogy mindene a kocsiján van, mely utána jön, mire az utonállók előre siettek és egy pillanatra magára hagyták a megijedt embert. Billinger ezalatt befutott a rengetegbe és meg sem állt egészen hazáig, ahol a csendőröknek esetről rögtön jelentést tett.

A váczi erdőt is felkutatta a csendőrség, de ép úgy eredménytelenül, mint a szomszédos erdőségeket is.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A szatmári testvérgyilkosság.

Folyó hó 13-án, csütörtökön tárgyalja a kir. kuria I. büntető tanácsa, Czorda Bódog elnöklete alatt, Papp Béla és társainak gyilkossági pörét. Az ügy előadója Székács Ferencz bíró lesz. Tekintettel arra, hogy a törvényszék halálos ítéletet mondott ki és az eljárást védők helybeli képviselőt nem rendeltek, a kuria arra az esetre, ha a vidéki védők a főtárgyalásra nem jelennek meg, most először alkalmazta az új büntető perrendtartás 335. §-ának azon intézkedését, hogy a kuria, ha ezt az ügy körülményeinél fogva célszerűnek találja, hivatalból rendelhet ki védőt. Nagyon természetes, hogy ha a vádlottak által megbízott védők a főtárgyaláson megelennek, a hivatalból kirendelt védők működése megszűnik. A főtárgyaláson a vádat maga Hammersberg Jenő koronaügyész fogja előterjeszteni, aki ez alkalomból megszakitja szabadságidejét.

Elpusztult család.

— Saját tudósítónktól. —

Borzasztó vérengzés történt e napokban Tomasovác temesmegyei községben. Egy elzüllött ember pusztította el családját s aztán a büntetéstől való félelmében öngyilkosságot követett el. Koppler János földmives volt a gyilkos, ki vadházasságban élt Tujer Jusztinnal.

Egy két éves gyermekük volt. Az asszony valamikor igen jó módban élt, de Koppler lassacskán mindent elivott. A míg a vagyonban tartott, békeességben élt a házaspár, de mióta a vagyon megfogyott és Koppler nem elégíthette ki ivási szenvedélyét, azóta állandó lett köztük a czivakodás. A sok verekedés miatt az asszony kiutasította Kopplert a házból s a múlt héten szét is váltak.

Tegnapelőtt este Koppler elment az asszonyhoz s azzal az ürügygyel, hogy gyermekét akarja megnézni, bement a szobába. Utána ment az asszony is, azonban alig léptek a szobába, Koppler torkon ragadta az asszonyt s aztán kabátja alól baltát kapott elő, melylyel több csapást mért az asszony fejére, úgy hogy az összeesett. Aztán a bölcsőben lévő gyermekre rontott a bestiális ember s egy balta-csapással azt is megölte.

Mikor így elvégezte véres munkáját, a gyilkos szerszámokat beledobta a kutba és elment a korcsmába. Ott találták meg a csendőrök félig ittas állapotban, de azért körülményesen elbeszélte a gyilkosság elkövetését. A csendőrök éjszakára a községi fogdába zárták a gyilkost. Másnap reggel mikor ismét kihallgatás alá akarták venni, már halva volt. A gyilkos felakasztotta magát a börtönben.

SZINHÁZ.

Készülődések a színháznál. A színházi szezon közeledtével megkezdődnek már az előadásokra való készülődések is. Gyöngyösy Viktor diszletmester serényen munkálkodik a régi vagy kopott diszletek kigazításán, sőt a szünidő folyamán két teljesen új diszlet is készült, az egyik a „New york szépe“ a másik a „Kleopatra“ előadására.

A színházi-bizottság és a vasárnapi premierek. Komjáthy János elhatározta, hogy a küszöbön levő szünidényben az eddig bérletszünetes vasárnapokra 15 számból álló bérletet nyit a premierekre. Ezen elhatározását levélben közölte a helybeli lapokkal, a miénkel is s mindannyian leközlötték a helyi lapok, — leközlötte lapunk is, mint a színházbajáró közönséget közelről érdeklő ujdonságot. Most jön a fordulat, Komjáthy szinigazgató elküldötte M. Szigetről a szokásos színházi előleges hirdetőment, a mely a tagok teljes névsorán kívül a bérletekre vonatkozó felhívást is tartalmazza. A bérlet-

hirdetmény ezövegben már bennfoglaltatott a 15 előadásos vasárnapi premiérekre vonatkozó közlés is, a bérleti helyárak és feltételekkel együtt. A színházfelügyelő tanácsnok — mivel ezen ujtás sem a színházi-bizottságnak, sem a városi tanácsnak bejelentve nem volt s még maig sincs, — csakis kötelességét teljesítette, a midőn erre illetékes módon a figyelmet felhívta és a színházgazgató maga sietett színházi jelentéséből az erre vonatkozó hirdetményi részt kihagyatni, mert hiszen, ha ezen ujtás szabályszerűen bejelentetik s azt az arra illetékes forum helybenhagyja, igen könnyű bármikor közzétenni az erre vonatkozó felhívást. Várjuk be tehát a fejleményeket s addig ne törjük pálcát egy szakbizottságnak oly ténye felett, melyet elkövetnie eddig még alkalma sem volt.

Földszinti vagy első emeleti páholyt keresek az egész idényre. Szíves értesítést kérek a lap kiadóhivatalához, ahol czimem megtehető.

Takács Zoltán és büntársai.

— Távirati tudósítás —

A bankóhamisítók ügyében a nyomozás napról-napra nagyobb arányokat ölt. Minden óra újabb és újabb adatokat szolgáltat a rendőrség kezébe. Most lett nyilvánvalóvá csak, mily messze ágaznak a szenzációs bűnügy szálai. A rendőrség a vizsgálatot most már a szélrózsza minden irányában folytatja. Az a gyanu, hogy Budapesten is egész sereg ember van beavatva a Takács féle bankógyár titkába. A bűös ember egy csomó könnyen hívó embert, köztük nem egy családapát döntött színtén bűnbe. Ezek most minden áron kibuvót keresnek, de nem találnak egérutat a merékvésre.

A legújabb áldozat Gruber István fényképész-egéd, a ki Divald Károly üllői úri műtermében volt alkalmazva. Mézes mézos szavaival s roppant rábeszélő tehetségével ezt a szerencsétlen fiatal embert is betudta iálózni Takács és nem nyugodott addig, a míg szövetségesévé nem szerződött. Tegnap délután tartóztatta le a rendőrség s dr. Pekáry Ferencz, a vizsgálatot vezető rendőrkapitány nyomban vallatóna fogta. Gruber váltig azt erősíti, hogy ő nem tudott arról, hogy Takács rosszban törte a fejét. Tőle csupán a fotolitografiát akarta megtanulni. Eleinte szóba sem akart állani Takács-csal, ez azonban addig járt a nyakára, a míg meg nem ígérte, hogy beavatja a fotolitografia mesteriségébe.

Pekáry rendőrkapitány ma délelőttre maga elé idézte Divald Károly fényképészt is. Divald elmondta a vizsgálatot vezető kapitánynak, hogy neki feltűnt, a mikor Grubert Takács-csal érintkezni látta. Mindjárt figyelmeztette Gruber-t, hogy Takács rovott multu ember, a ki rosszban törheti

fejét. Divald beismerte Pekáry előtt, hogy Gruber azt is mondta neki, hogy Takács egy hamis százast mutatott neki. Ő nyomban megróttta Grubert, hogy miért nem jelentette be a dolgot a rendőrségnek. Gruber azonban úgy nyilatkozott, hogy ő nem tudta, hogy ezt fel kell jelentenie.

UJDONSÁGOK.

* **Hírek a városházáról.** Tegnap délelőtt fél 11 órakor *rendes tanács ülés* volt, melyen határozatba ment, hogy a főjegyző polgármester-helyettes akadályoztatása esetén — a rendkívüli tanács üléseken az elnöklést és kiadmányozást *Körner Adolf*, mint legidősb tanácsnok teljesíti. *Szabó József* főszámvevő egészségi állapota anyira javult, hogy betegágyát elhagyhatta és t. hó 16 án haza szándékozik Bártfáról utazni. *Bészler Károly* tanácsnok, árvaszéki elnök szabadságát befejezván, hivatalát ismét elfoglalta. *Műssy Gyula* tb. jegyző, a szegény ügyek előadója megkezdte 30 napos szabadságidejét. Távolléte alatt *Kovács Kálmán* közigazg. gyakornok helyettesíti.

* **Tanévnyitás a főiskolában.** A debreczeni ev. ref. főiskolában tegnap történt meg az iskolai év ünnepélyes megnyitása gróf Degenfeld József főgondnok, Zsigmond Sándor főjegyző, Komlóssy Arthur főjegyző, polgármester-helyettes, valamint a főiskola tanári karának, az ifjuságnak s nagy közönségnek részvéte mellett. A megnyitási ünnepélyt istentisztelet előzte meg az oratoriumban, ahol Csiky Lajos tartott emelkedett szellemű imádságot. Az oratóriumi ünnepély után a tanári kar a főiskola kis-tanácstermébe vonult az egyház és a város képviselőivel. Itt Dr. Bartha Béla akadémiai igazgató üdvözölte a főiskolai hatóságokat és a városi tanácsot. Az üdvözlésre Kis Áron püspök, majd Komlóssy Arthur válaszolt meleg hangon. Tíz órakor a tanákar a főiskola dísztermébe vonult, ahol Dr. Bartha Béla akadémiai igazgató nagyhatású székfoglalóját tartotta meg. Az igazgató beszédét az akadémiai év hivatalos megnyitásával fejezte be. Az ünnepség ezzel emelkedett hangulatban ért véget.

* **Debreczeni szobrász műve.** Még a mult évben mozgalom indult meg Nagyszalontán az iránt, hogy Kossuth Lajosnak szobrot állítsanak. A szobor bizottság Csorvássy István-nal élén, ugylátszik örvendetes sikerű munkát végzett, mert a tervezett szobor ügye nagyon közel áll már a megvalósuláshoz. A bizottság ugyanis *Tóth András debreczeni művészt* kérte fel a szobor elkészítésére, ki a napokban be is mutatta a szobor gipsz mintáját. A minta álló helyzetben ábrázolja a férfikora delén levő Kossuth-ot, s oly annyira sikerült kivitelű, hogy a bizottság örvendetes meglepe-

téssel adózott a művész kiváló alkotásának. A mintát le is fényképezték s egy fényképet Kossuth Ferencznek is megküldöttek, aki hasonló elismeréssel és dicsérettel nyilatkozott a szobor alkotója felől. A mintát azután ércbe öntik és harmadfél méter magas négyzetes oszlopra, illetve lépcsőzetes talapzatra állítják. Az oszlop egyetlen, aranybetűs felirata ez lesz: Kossuth Lajos. A bizottság reméli, hogy jövő évi márczius 15-én leleplezhetik a szobrot, amely a vitéz hajduk városát Nagyszalontát, legszebben fogja ékíteni minden időközön által.

* **A főlövész-mester.** A mult héten vasárnap befejezőleg tartotta meg a polgári lövölde ez idei lövészversenyét. A szép érdeklődés mellett lefolyt verseny első győztese Fodor József városi főmérnök lett, ki a „főlövész-mester“ czimét s a főlövész-mesteri czim nyerőjének készült hatalmas ezüst kelyhet nyerte. A második lövő Baum Miksa, a harmadik Szabó Sándor volt. Díjat nyertek még többen is.

* **Milyenek lesznek az új bankók?** Az új bankókat szeptemter 20 tól kezdve bocsátják forgalomba. A mellékelt leírás szerint az új bankók *vörös színűek*, ezenkívül *fekete* pontsorok és *zöld quilloche* rajz van rajta. Az írásmező közepén a *zöld* alaplól *fehéren* emelkedik ki a „20“ szám. A magyar szövegű oldalon a *Hungáriát*, a német szövegű oldalon az *Austriát* ábrázoló női fej látható. A magyar oldalon van a nagy magyar állami czimer, a német szövegű oldalon pedig az *ausztriai császári sas*.

* **Eltűnt pénz.** Mrksic Dusan IV. éves joghallgató tegnap este a Dreher-fele étteremben mulatott több kollegájával. Mulatás közben pénzért nyulván zsebébe, arra a szomorú tapasztalatra jött, hogy pénze, mely mintegy 160 koronát tett ki, hiányzik. A fentebb említett pénzüsszeget vagy úgy vesztette el, vagy pedig ellopták tőle, biztosan nem tudja. Az esetet bejelentette a rendőrségnek, a mely kutat az elveszett pénz után.

* **Hangverseny.** Érdekes műélvezetben lesz legközelebb része Debreczen közönségének. E hó 22 én egy művészársaság érkezik Debreczenbe s hangversenyt rendez. A hangversenyben közreműködik Fedák Sári, a Népszínház ünnepelt prízadonnája, Rákosi Szidi, a Népszínház tagja és Polonyi Elemér, az országos híró zongoraművész.

* **Kik akarnak pályázni?** A debreczeni kereskedelmi és iparkamara a következő pályázatok közzétételére kérte fel lapunkat: A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1900. évben szükségelt vonatok villamos világítására alkalmazandó akkumulátorok szállítására f. hó 15 iki lejáráttal nyilvános pályázatot hirdet. — A m. kir. államvasutak folyó hó 15 iki lejáráttal a következő üveg neműek szállítására hirdet pályázatot: lámpa

Tisztelt háziasszonyok figyelmébe

Az őszi nagytakarítások idejére szíves figyelmébe ajánlom üzletemet lag bevásárlásainál. Legjobb gyártmányokat tartok Borostyán, Szesz és pillanat alatt száradó Linoleum lagokban tisztelettel Deutsch Lajos előbb Varga Lajos Piacz-utca 38.

üveg, rubin vörös, smaragd zöld üvegekre, üvegtáblákra és tükrökre. Mindazok, kik ezen szállítások iránt érdeklődnek, a hirdetményekért, ajánlati mintákat kamaránknál megtekinthetik. Debreczeni kereskedelmi és iparkamara.

*** Leharapta a felesége orrát.** Kovács Gábor napszámos ember már harminczhárom esztendő óta él hitese feleségével Alsó-Józsa. Házasságukat a gondviselő hét gyermekkel és szép számu unokákkal áldotta meg. Mindennek daczára Kovács Gábor nem talált boldogságot családjában, hanem Bőszörvény felé húzta a szive, ahol valami fehércselédet szemelt ki második feleségének. Valahogy szóvá került ez a dolog Kovács és a felesége közt, amiből aztán esetpató támadt. Ennek során aztán Kovács Gábor vak dühvel rontott a feleségének, akivel harminczhárom évig élt, megkapta és leharapta az orrát. A véres jelenet után Kovács elment Bőszörvénybe, a szegény asszony pedig bejött Debreczenbe. Dr. Varga Emil kerületi orvos kötözte be sebeit s azután a bátor asszony a királyi ügyészséghez ment, ahol súlyos testi sértés miatt panaszolta be az urát.

*** Tűz.** Tegnap délután a nyugoti-sor 40. számú házban tűz ütött ki. Gran József helynélküli kéményseprő segéd tintát akart készíteni s a hozzászükséges vitrioltól támadt a tűz. Ezt a tüzet azonban, mielőtt veszedelmesebb mérvet öltött volna, a házbeliek s a közelből összefutók eloltották, úgy hogy a tűzoltóságnak mire a hely színe ért, nem akadt semmi munkája.

A közvilágítás ügye most napnap után foglalkoztatja a hivatalos köröket. Január elsejével a légszeszgyár a város tulajdonába megy át s beköszönt az a rég óhajtott idő, amikor a közönség csak tizenkét krajczárt fog fizetni minden köbméter légszesz fogyasztásáért. Mivel ez a körülmény előreláthatólag meg fogja szaporítani a légszeszfogyasztók számát s egyszerre nagyobb mennyiség légszesz előállításáról kell gondoskodni, a városházán már most gondolkoznak azon, hogy ez a körülmény készületlenül ne találja a gyár közelebb megválasztandó vezetőségét első munkájában. Azzal a tervvel foglalkoznak ugyanis illetékes körökben, hogy az utcái lámpákat nem január elsejétől, hanem már november elsejétől auer égőkkel lássák el. Ez a körülmény egyszerre kettős eredménnyel jár. Míg egyrésztől használhatatlanul nagyobb világosság öntse el az utcákat, másrésztől csak a közvilágításnál jelentékeny mennyiségben érnek el megtakarítást a légszeszfogyasztásban. Ezt a megtakarítást azután hasznosan érvényesíthetnék január elsejétől s zavartalanul szolgáltatathatnának a mai berendezéssel is annyi légszeszt,

amennyire január elsejétől a légszesz-fogyasztók számának előrelátható számolása esetén szükség lesz.

*** Elvi jelentőségű miniszteri és közigazgatási bírósági határozatok.** A belügyminiszter a következő elvi jelentőségű határozatokat hozta: Új cselédkönyv (másodlat) kiállíthatásának nem képezi előfeltételét az elveszett cselédkönyvnek köröztetése, avagy megsemmisítése. Az államkincstár az Orsz. Hitelezővetkezetről elhelyezett gyámpénztári pénzekért szavatosságot nem vállal. A kir. közigazgatási bíróság elvi jelentőségű határozata: Ha a törvényhatósági legtöbb adó fizetők névjegyzékének összeállításánál valaki sem az adóhivatalok kimutatói ellen felszólamlást, sem e kimutatásokon alapított névjegyzék ellen felelősséget nem adott be: úgy az illetők az adóhivatal által tévesen kimutatott állami adónak a névjegyzék megváltoztatása szempontjából való helyesbítését akkor sem igényelheti, ha az állandó bíráló választmány általmás oldalról beadott felelősségek következtében elrendelt kiigazítás folytán adója legkisebb mértéken alól maradna, ennél fogva az illetők a névjegyzékből kimaradna is. — 1. A törvényhatósági bizottság tagsági képesség ellen a választástól számított 15 nap eltelte után is bármikor emelhető felszólamlás és ha az ekként felszólamlás tárgyává tett kizárási ok fenforgása megállapíttatik, az illető tagsági képességének elvesztése a megállapítással egyidejűleg következik be. — 2. Ha a vármegye székhelye törvényhatósági város: ez esetben a székhelyen való lakás és adózás a megye bizottsági tagsági képesség szempontjából a vármegye területén való lakásnak és adózásnak nem tekinthető.

*** Állategészségügyi kerület.** Az állategészségügy államossítása 1901. január elsejével lép életbe. Ez év végéig ki fogják nevezni az állami állatorvosokat is, számszerint hatszázat. Az állategészségügyi közszolgálat államossításával hét állategészségügyi kerületre osztják az országot. Az egyes kerületek székhelyei mint értesülünk a következők: Budapest, Pozsony, Veszprém, Kassa, Debreczen, Temesvár és Kolozsvár. E kerületek élén állategészségügyi felügyelők fognak állani, a kiknek az állami állatorvosok közvetlenül alá lesznek rendelve.

*** Szüreti multság.** Szabó Miklós táncztanító szeptember 30-án szüreti multságot rendez a Margit-fürdő disztermében. A multság este hét órakor veszi kezdetét és minden belépő hölgy ajándékot kap. Belépti-díj személyenként egy korona.

*** Munkások lobogója.** Az „István“ Gőzmalom Társulat munkásai önképző- és segélyező-köre immár 12-ik éve, hogy csendesen bár, de biztosan működik saját e célra épített házában. Van cseinos kis könyvtára, olvasó és játékkerme, tekepályája tagjai szórakoztatására, ezenkívül betegség esetén tagjait segélyalap pénztárához képest illően segítyezi. Szóval egy igen ne-

mes alapra fektetett humánus intézmény s már eddig is fényes tanúbizonyságát adta életrevalóságának. Hogy az összekötő kapocs még szorosabbá fűződjék tagjai közt, rendes közgyűlésünkön egy zászló beszerzését határozták el, hogy ez alatt még lelkesebben és szorosabban tömörülve körük felvirágzásáért, segély alapuk gyarapításáért mindent elkövessenek. Ezen adatokra hivatkozással most városszerte gyűjtőleveket bocsátott ki a munkások körének elnöksége, hogy lobogójukat jótékony adományokból szerezhessék be.

*** Szüreti bál.** Ilyen is lesz az idén. Rendezi Molnár András. Megtartják 16-án, azaz vasárnap a sas-utcai Otthon kávéházban. Belépti-díj egy korona.

*** Aki olcsón akar venni bőrből pénzszivar- és dohánytárczát, sakk, dominó sétatbot, valódi ezüst és ében fából, dohányzó készleteket, esernyő önműködő zárral, valamint mindennemű dohányzó eszközöket pipák, szipkák, száraz, rendkívüli nagy választékban Schwartz Dániel dohányzó eszköz különlegességi üzletében a Bika alatt.**

TÁVIRATOK.

A román-bolgár háboru előtt.

Bukarest, szept. 11. Tegnap délután majdnem egy óra hosszáig tanácskoztak Marghilomam és Kiazim Bey, a török birodalom megbizott minisztere. Kiazim azt tanácsolta, hogy a háborura készüljön el Románia s hogy ki kell tiltani az összes bolgárokat.

A román kormány pedig utasította Misu szófiai követet, hogy ha Románia azonnal nem nyer elégtételt, utazzék haza. Viszont sürgönyt kapott Theodorof bolgár ügyvivő is Szófiából, hogy csomagoljon s álljon készen minden pillanatban a visszautazásra.

A román ifjuság holnapra meetinget hirdet. Rezolútiót terjeszt elő, hogy üzenjék meg azonnal a háborut.

A román bolgár konfliktus.

Szófia, szeptember 11. A fejedelem csütörtökön érkezik haza, a mikorra is döntő lépéseket várnak. Annyi már bizonyos, hogy a bolgár kormány nem hajlandó Romániának különös garanciákat nyújtani és csak azok ellen kész eljárni, a kik bolgár törvények szerint egyáltalában büntethetők. A szobranje októberben fog összeülni.

Hegedüs miniszter Párisban.

Budapest, szept. 11. Párisból táviratozzák: Szombaton délután Hegedüs miniszter kíséretével a Vincennesben lévő magyar vasutkiállítás tekintete meg, a melynek szakszerű berendezése legnagyobb megelégedését nyerte ki. Innen a motor-pavillonhoz indult, hol a kiállított petróleum-motorokat működésükben mutattatta be magának a miniszter. A köztársaság elnöke, a ki jelenleg Rambouilletben tartózkodik, értesülvén, hogy Hegedüs miniszter Párisban időzik, rendelkezésére bocsátotta vasárnap estére az Opera Comiqueben lévő elnöki páholyt. — Vasárnap délelőtt Hegedüs kíséretével megtekintette a hadügyi, vadászati, faipari és erdészeti kiállításainkat, mely utóbbinál a miniszter örömmel győződött meg arról, hogy a többi nemzetek hasonló csoportjaihoz képest a miénk van legszebben elrendezve. Tegnap érkezett ide Halmos polgármester a kiállítás tanulmányozására. Ma délelőtt tisztelgett Hegedüs miniszternél és Lukács kormánybiztosnál, kik a polgármesterek gratuláltak a főváros kiállításához, a mely tudvalevőleg a Grand Prix nyerte el.

A kitagadott fiu öngyilkossága.

Budapest, szept. 11. Ujpesten ma öngyilkossá lett egy előkelő hivatalnok fia. Keserű Bólának hívják az ifjút, akit apja az iparos pályára adott. Ma az ifju szülei lakása elé ment s ott agyonlőtte magát, mert kitagadták. Családja tagjai még csak ki sem mentek a házból, mikor a népcsődület körülfogta az öngyilkos ifjút. E helyett azonban kikiáltották az ablakon:

— Nem kár érte!

A szülők eme nyilatkozata általános felháborodást keltett.

A Máv. új pénzügyi igazgatója.

Budapest, szeptember 11. A hivatalos lap jelenti: A magyar minisztertanács, tolvó évi augusztus hónap 19-én hozott határozatával, Neugebauer Győzöt a m. kir. államasutak igazgatóságához a pénzügyi főosztály igazgatójává nevezte ki. Ő felsége a pénzügyminiszter előterjesztése folytán Neugebauer Győzőnek, a magyar államasutak pénzügyi főosztálya igazgatójának a miniszteri tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

Frigyes főherceg birtokán.

Bécs, szeptember 11. Frigyes főherceg nejével és leányaival Triesztből Pozsony melletti birtokára utazott hosszab tartózkodásra.

Az abruzzói herceg hazaérkezése.

Budapest, szept. 11. Rómából távirják, az abruzzói herceg szerencsés visszatérése alkalmából nagy ovációkat rendeztek. A Piazza Colonna nagy néptömeg éltette a savoyai házat, midőn éppen arra haladó néhány katolikus diák, a kik a katolikus gyűlés alkalmából itt időztek, „éljen a pápa-király!” kiáltásokkal vonult a téren

át. Erre a néptömeg a diákokat megrohanta és megbotozta. Két diákot letartóztattak és továbbra is fogva tartottak.

Gyilkos hadapród.

Budapest, szept. 11. Grázból jelentik, hogy ott ma egy hadapródiskolai növendék gyilkosságot követett el. Rotterman kiránduló helyén szlavonul énekelt s ezért a vendégek rendre utasították. Lampert hadapródiskolai növendék erre hazafutott a szuronyáért s visszatérve a vendéglőbe egy Zimmermann nevű cipészt agyonszurtt. Lampertet azonnal elfogták.

Az aradi vendéglős kongresszus.

Arad, szeptember 11. Az ország minden részéből Aradra érkezett vendéglősök, mintegy ezren ma este gyűltek össze ismerkedési estélyre a Nagy Lajos szállodájának éttermében. Legtöbb vendéglős és kávéház tulajdonos jött el Szegedről. A nagy étterem villany és légszesz fényben uszik. A hangulat kitünő. Nagy Lajos, a vendéglősök egyesületének elnöke, a vendégek impozáns számmal való megjelenését szívből köszönte és éltette őket. Az ország minden részéből érkezett küldütségek valamennyie hozott díszes koszorút a vértanuk szobrára.

Az orkán rettentő pusztításai.

Budapest, szept. 11. New-Yorkból táviratozzák, hogy a tesasi kormányzó jelentése szerint az ott pusztító orkán miatt csak Galvestonban háromezer a halottak száma. Vasuti hivatalnokok, akik az egész környéket bejárták, beszélnek, hogy a galvestoni kerületben negyvenezer ember elvesztette az életét. Az orkán által okozott kár meghaladja az ötven millió dollárt. A galvestoni kikötőben hét nagy gőzhajót és százötven nagy vitorlás hajót a tengerbe sodort és izzé porrá törte a rettentő orkán.

Transvaal.

London, szeptember 11. A „Daily Telegraph” jelenti Lourenco-Marquezból e hó 9-éről, hogy e hó 10-én egy újabb osztály portugál csapat megy a transvaali határra.

Budapesti tőzsde.

Szept. 11. Buza októberre 7.56. Buza áprilisre 7.96. Rozs októberre 6.99. Zab októberre 5.26. Tengeri szept. 6.42.

VEGYES.

A persa sah és a magyar nóta. A jelenleg Marienbadban időző sah meghívta szalonjába Karczagné-Kopácsy Juliska asszonyt, hogy néhány magyar dalt énekeljen. A művésznőnek tegnap volt utolsó vendéglátása s a darab első felvonása után meghívták másnap délre a sah-hoz magánkihallgatásra. A kihallgatáson a sah egész kísé-

retével rendkívül szeretetreméltóan fogadta a művésznőt. Az audencia után a sah szalonjában házi hangverseny volt, Karczagné-Kopácsy Juliska több magyar dalt énekelt, végül pedig a sah kérésére fonográfjába is beleénekel néhány dalt. A hangverseny után egy több ezer forintot érő türkizzel és briliánttal kirakott antik perzsa ékszer garnitúrát nyújtott át a sah a művésznőnek, akit mrgkért, hogy csütörtökön ismételje meg a hangversenyt.

„Ejnye, de csinos király.” Mulatságos dolog történt a minap Estaca de Vares spanyol helységben, hol a spanyol király tengeri körutja közben kikötött. A helység polgármestere, kit a királyi család látogatása egészen meglepett, megjelent a Giralda yacht födélzetén, hogy a régens-királynét és az ifju királyt üdvözölje. Amikor azonban a jó ember szemben állt a királyi családdal, elakadt a szava, zavarában tehát a király vállára tette kezét és csodálattal tekintve végig a koronás fiatal emberen, falusias őszinteséggel mondta:

— Ejnye, az angyalát, de csinos király!

A tenger kincse. Jó szerencse érte a „Senator” nevű angol hajó legénységét. A hajó kapitánya az Azori szigetek közelében egy gazdátlan hajót vett észre, mely a látogatás szerint súlyos sérülést szenvedett. Wilton hadnagy és öt matróz egy csónakon áteveztek a gazdátlan hajóra, melyről kitűnt, hogy az „Szuperb” norvég shooner, rézzel és ezüstrrel megrakva. A shoont Gibraltárba vontatták, a hol a révkapitányság lefoglalta. Wilton hadnagy és öt matróza hat hétig maradt a „Szuperb” födélzetén, hogy így kifejezze az öt megillető részhez való ragaszkodását. Most az angol bíróság foglalkozik a sajtóságos ügyvel. Érdekeltek körökben azt hiszik, hogy a „Senator” legénysége a hajó és rakomány értékének, a mely legalább egy millió korona, hatod-részt fogja kapni jutalmául.

A leányrabló halála.

— Saját tudósítónktól. —

Vakmerő leányrablás történt e napokban Basahidon. Stefánovics Péro odaváló parasztagdának egyetlen leányát, a 18 éves Paulát elrabolta egy fiatal szolgáló legény több társának segédkezésével.

Zsupuszki Sándor, fiatal szolgálólegény halálosan szerelmes lett a szépséges leányba és elhatározta, hogy mindenáron a magáévá teszi s mikor a fiatal leány a többi leánnyal együtt szerb szokás szerint ott hancuzozott az utcasarkon, Miladinov Radivoj fiatal legény hozzálépett és félrevezette, hogy valamit akar neki mondani. Mikor eltávoztak a többiektől, egy kocsi, robogott elő, a leányt erre hirtelen feldobták és a sötétben elhajtottak vele a szerelmes legénynek a falun kívül lévő kis viskójába. Mikor a leány atyja, Stefánovics Péro az esetet megtudta, késsel rontott be Miladinov Radivoj lakására, aki a leány-szöktetésnél segédkezett s ezzel az udvaron találkozván, mellbe szurta.

Miladinov a kapott sérüléstől összeesett. Stefánovics ekkor a caendőrségre futott, honnan a csendőrök azonnal a megsérült legény lakására siettek, de már kihallgatni nem bírták Miladinovot, mert időközben meghalt.

HÁZTARTÁS.

Rozsdás vasaló. Vasalóról legkönnyebben tűnik el a rozsdá, ha a foltokat vajjal és finom sóval bekenik. Egy óráig így kell hagyni a vasalót, azután valami durva ronggyal szárazra és fényesre dörzsölni.

A füstölt hus penészedése ellen. Egy tányérkába konyhasót kell tenni és leönteni vízzel, úgy hogy pépes oldat keletkezzék. Ha e sós péppel a megpenészedett kolbászokat és füstölt húst bekenik, a penész azonnal eltűnik és néhány nap múlva a kolbászok jegeczekkel vonódnak be, amivel elejét vették a további penészedésnek.

CSARNOK.

A várrom tündére.

— Regény. —

Irta: THAN GYULÁ.

(Folytatás.)

Lelkesedéssel fordult a tömeg felé és erős hangon kiáltotta a községbelieknek:
— Emberek! Polgártársak, fordulat állott elő a dologban. Tegyük le kendtek a kaszát, kapát.

— Miért? Miért? — zúgták egyszerre többen.

— Nem rontunk be a várromba.

A községbeliek éktelen lármába törtek ki, zajongani, kiabálni kezdtek.

— Most hátráljunk meg, mikor a célnál vagyunk? Gyávaság lenne! Nem engedjük magunkat bolondítani! Kiűzzük őket a romból.

A bíró megpróbálta tulharsogni őket, de nem sikerült. A községbeliek magasra emelték fegyverüket, a kaszákat, kapákat, botokat. Kiabáltak! Ismételték a fenti kifakadásokat.

Bártai Elemér újra lélezgett. Látta, hogy itt csak az a hiba, hogy a bíró nem győzi hanggal, nem tudja felvilágosítani a népet. Ezt az alkalmat jó lesz, ha kiaknázza a maga javára. Hirtelen a nép közzé furódott és izgatta őket.

Ne hagyják kendtek magukat! No hiszen szép lenne most meghátrálni, mikor már csak egy lépés választ el bennünket, hogy a célnál legyünk! Ne engedjék, hogy az a két nő továbbra is babonás hitbem tartsa magukat!

Perze a Bártai fellépése nem maradt eredmény nélkül. A nép tört előre. Magasra emelte a kapákat, kaszákat, botokat és torkaszakadtából kiabált. Hiába kiabált előttük a bíró. Nem használt semmit. Nem is figyelték, nem is hallgatták, valamennyi csak a magáét hangoztatta.

A tömeget már alig pár lépés választotta el attól, hogy a rom kapuját elérje, mikor a kapuban az óriási zajra, lármára

egy sugártermetű szép, barna ifju jelent meg: Rimay Andor.

Egy pár pillanatra, mintha elállott volna a szavuk, elcsendesült a tömeg. A bíró és sokan, akik elől állottak megismerték Rimay Andort, azt az ifjút, a ki pár nap előtt százakat adott egy szerény vacsoráért a község szegényeinek.

Ez volt a szerencse.

Mert ez idő alatt alkalmat nyílt Rimay Andornak érczes hangján kiáltani a tömeg felé:

— Jó emberek, mit akartok? Szóljatok, ha valami kívánságotok van, teljesítem!

— Vezesse ki azt a két nőt! — kiáltották többen. De ezeket csitítani kezdték azok, akik Rimay Andort már ismerték s akik csodálkozással nézték, hogy ez a fiatal ember is megjelent, mikor róla is azt hitték, hogy ott pusztult el a várrom falai között.

Nem is volt olyan hatalmas a zugás, ámbár a méltatlankodás szavai itt is, ott is felhangzottak. Rimay Andor azonban érczes hangján szólt tovább a tömeghez s elérte lassanként azt, hogy még figyelni is kezdték rá. A csinos sugár termetű ifju, a mint kifeszített mellel, magasra emelt, fedetlen fővel, kipirult arccal állott előttük, imponált nekik. Rimay Andor pedig érczes hangon beszélt hozzájuk.

— A kigyelmetek boldogsága érdekében szölok. Hallgassanak meg. Én és a rom lakói javukat akarják.

(Folyt. köv.)

HIRDETÉSEK

jutányos áron

felvételnek a kiadóhivatalban, főtér Bledermann-p.

Szabászati- és nőiruhavarró tanintézet.

Van szerencsém az érdeklődő hölgyközönségnek tudomására hozna hogy a francia és angol módszer szerinti

szabászati- és nőiruhavarró tanintézetemben

évi Szeptember hó 15-én új tanfolyamot nyitok, ahol személyes vezetésem alatt kizárólag intelligens hölgyek a mintarajzolás és varrásban alapos kiképzést nyernek.

Teljes tisztelettel:

Weis Berta,

Piac-u. 70. sz. Dr. Fráter ház.

Melyik a legjobb szépítő folyadék?

MOLLITERGIN

mely puhává, fehérré, üdévé teszi az arcz és kéz bőrét, nem zsiroz teljesen ártalmatlan.

— Hatása meglepően gyors. —

Egy üveg ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits J.

a Kigyóhoz címzett gyógyszerárában Debreczenben.

Keil-lakk.

(Glasur)

legkifőbb mázó-lakk szór puha padló számára.

1 nagy palack ára frt 1.35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képek stb. bearanyozására. 1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz.

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujjonni befestésére. 1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kapható: **Szent-Királyi Tivadarcegnél, Debreczenben.**

Apró hirdetések.

Dija: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Apró hirdetések

felvételnek a
kiadóhivatalban,
Főter, Biedermann-palota.

Allást keresők

és
munkaadók,
vevők és eladók,
bérlők

és
bérbeadók

és mindazok, akik a nagy közönség köréből keresik az érdekelt feleket,

hirdessenek

a „Debreczeni Ujság”

APRÓ HIRDETSEK rovatában.

Szepesen öt nyilas tanyaföld eladó.
Értekezhetni: Kigyó-u. 39.

Tanulónak jó családból való fiu felvétetik Mezey Gyula női divat üzletében.

Felső leányiskolát végzett növendék privátórák adására keresetetik negyedik elemis leányka mellé. Czim: Verbőczy-utca 2.

18 hold, 694 öl tanyás újföld, a vögében pedig 9 hold 975 öl föld az ondód mellett együtt, vagy külön-külön is eladó. Hatvan-u. 34.

Német nyelv oktatásra szerény feltételekkel, esetleg mint társalkodó ajánlkozom. Csapó-utca 25.

Feltűnő olcsón Vetőgépek

13-szoros Schutleworth, 15-szoros Schlick, 17 és 19 soros Umráth, 21 soros Zaladrill előnyös fizetési feltételekkel. Megtekinthetők Piacz-utca 26, nagytőzsde udvarán gépraktárosnál, ugyanott kölesön kiadó vetőgép és konkolyozó. Ugyanott ócska vasak a legmasabb napi árban vásároltatnak.

KURIÁN GYULA órás.

Debreczen Piacz-utca 42. sz.

Ajánlja dusan felszerelt óra raktárát, u. m.: arany, ezüst, tula, aczél, férfi és női zsebórákat, valamint fali inga, ébresztő és salon órákat.

Secessiós órák, u. m.: Longines, Schaffhause, Badolett, Pateck és Glashütte szerkezetű tíz évi jótállás.

Zsebórák 2 frt 30 krtól feljebb
Inga órák 5 frttől feljebb
Ébresztő órák 1 frt 70 krtól feljebb
Vasutas órák 4 frt 50 krtól feljebb

Női arany órák 10 frttől feljebb
Férfi arany órák 20 frttől feljebb
Ezüst láncok 1 frttől feljebb
Ezüst nyaklánc szívvvel 1 frttől feljebb

Schweiczi óraüveg-gyár főraktára.

Óra javítások saját személyem által olcsóbban, mint bárhol. Egy évi jótállással.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközöl.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Vasutas órák nagy raktára.

Olcsó Angol beretvák hajvágógépek, ollók, zsebkések és mindennemű borotválkozási eszközök, fenő szijjak stb és szappanok és illatszerek beszerezhetők Márton Gyula férfi és női divatüzletében, Bika szálloda mellett.

Ital mérési helyiség ital mérési joggal minden órán eladó. mindennel legjobb forgalmu üzlet. Homok-utca 124. sz.

Uri lakás Ipar bank palota II. emeletén, egy öt szobás és fürdőszobás lakás minden órán kiadó. Értekezhetni: az Ipar és kereskedelmi banknál.

Friss sertés hús zsirnak való és háj naponta kapható: Somogyi Gyula hentesnél. Csapó-utca 4. sz.

Elek András vegyészeti ruhatisztító és javító intézete Debreczen, Egyház-tér 3. szám; női és férfi ruha tisztítást jutányosan eszközöl.

Eladó mész kemence

Biharmegye Birtyin községben a nagyváradi-kolozsvári vasút Rév állomásától csak pár percnyi távolságban fekvő telekkönyvileg 600 örl területűnek kitértetett föld a rajtalévő nagyobb szabású mészégető kemenczével együtt kedvező feltételek mellett eladó. Ajánlatok az alantírt tulajdonoshoz intézendők. Takarék és Hitelintézet részvénytársaság. Debreczen.

Tóth Lajos asztalos műhelye Széchenyi-utca 27. Elfogad dísz és mű butorok elkészítését, irodai és bolti berendezéseket, ugyszintén butortisztításokat jutányos áron.

Tajték por a legjobb zsír pecsét tisztító szer kapható Schwartz Dánielnél Bika szálloda alatt.

Neubauer János Stenczinger ház Bika szállodával szemben, ajánlja új javított ruganyos aczél-sodrony ágybetéteit s a meglazultakat át alakítja.

Iskolás leányok számára mindennemű kézimunka legjutányosabban kapható. Füstös testvéreknél Piacz u. 12.

Kiss Ignác épület és diszmű bádógos, Debreczen, Piacz-u. 34. szám. Elvállal mindenfélé bádógos munkát, valamint villany csengő berendezést és javítást jutányos árban, ugyszintén különlegességi bádógos munkákat pontosan készít.

Katona keztyük mosása javítás-sal együtt párja 16 fillér (8 kr.) Péterfia-utca 37. szám.

Ujság elarusítók azonnal felvételnek.

Glazé-kezttyük tisztítását jutányos áron vállalom. Péterfia-u. 37.

Egy csinos ház bolthelyiséggel és szállóval a Homokkertben (Fő-ut, II. j. 179. sz.) eladó.

CZICZÓ LAJOS

czipész. Debreczen Piacz-utca 12. Stenczinger ház.

Ajánlja dusan berendezett

Saját készítményű

czipő raktárát. A közelgő őszi időnyre nagy választékban vannak raktáromon férfi, női, gyermek czipők valamint tisztí lovaglő, vadász csizmak, vízhatlan valódi orosz bagaria bőrből, különösen figyelmébe ajánlom az iparos és munkás uraknak, házilag felügyeletem alatt készített erős, munkás czipőimet, melyeket a legjutányosabb árban felelőség mellett bocsátok a nagy ér. köz. rendelkezésére.

Megrendeléseket a legrövidebb idő alatt, a legújabb divatszerint készítek. Csak különlegességemet a nagy ö. köz. ég figyelmébe ajánlvam.

Maradtam tisztelettel fenti

Árveresi hirdetmény.

A közös hadseregbeli lovaskazárnya mellett levő Juhász Józsefné, mintegy 4 köblös, Hegedüs István-féle mintegy 2 köblös, Szotyori Nagy Károly-féle mintegy 8 köblös majorsági föld laképülettel, szállóültetvényvel és gyümölcsösselel együtt az 1900 évi Október 1-től az 1903 évi Október 1-ig terjedő 3 évre az 1900 évi szeptember 24 éa délelőtt 9 órakor a város háza nagytermében tartandó árverésen haszonbérbe adadni fog.

Mivel az árverelni szándékozók azzal értesítetnek, hogy a kiküldési ár 10%-a készpénzben, bannapénzül az árverelő bizottság kezéhez letendő s hogy az árverési feltételek a számvévoégnél megtekinthetők.

Debreczen, 1900. szept. 6.

A városi tanács.